

GUIA DOCENT D'ASSIGNATURA

Titulació: Grau en Ciències Religioses					
Nom assignatura: INTRODUCCIÓ A L'ANTIC TESTAMENT					
Curs	2019-2020	ECTS		4	
Període lectiu	De setembre a gener	H. de classe setmanals	1,30h	Àrea	
Professor	Llic. Constantino J. Pérez de Diego y Martínez		Llengua	Català	

Descripció/Justificació

Aquesta assignatura de caràcter introductorí vol presentar els diferents llibres bíblics abans de Crist, inserint-los en el seu context històric, amb la finalitat de poder assolir una visió global de l'Antic Testament. Es pretén posar les bases per a un posterior aprofundiment en els diferents tractats: Pentateuc, Profetes, Sapiencials, Salms...

Requisits i orientacions prèvies

Cap, per ser una assignatura de caràcter introductorí.

Objectius

Específics

- Iniciació en la geografia del Pròxim Orient Fèrtil i en qüestions com els canons, les versions i les traduccions de la Bíblia.
- Presentació 'panoràmica' de la història del Poble de l'Aliança, de la mà de les fonts 'extrabíbliques' i de l'arqueologia.
- Aproximació als escrits bíblics des dels punts de vista **històric** (context), **literari** (gèneres, estructura...) i **teològic** (missatges principals), respectant els tres blocs (o col·leccions de llibres) de la Bíblia Hebrea i incorporant la resta de llibres canònics per a l'església catòlica.

Competències

Competències transversals (genèriques)

- Participació activa de l'alumne en el desenvolupament de la classe.
- Comprensió d'un text bíblic, tenint en compte el seu context històric i el conjunt del llibre al qual pertany.

Competències específiques

En acabar l'assignatura, l'alumne/a ha de ser capaç de:

- Comprendre el vocabulari específic fonamental de l'AT.
- Presentar i contextualitzar els esdeveniments principals de la història del poble de l'Aliança.
- Distingir els diversos gèneres literaris presents a l'AT.
- Conèixer el context històric, l'estructura i els continguts principals dels escrits que componen l'AT.
- Treballar 'teològicament' un text bíblic.
- Connectar els textos/l'libres de l'AT amb el NT.
- Fer una lectura actual dels escrits que componen l'AT.

Continguts

0. Aspectes introductoris.
1. La història del Poble de l'Aliança.
2. La Torà o Pentateuc

3. Els profetes *anteriors*.
Els profetes 'escriptors' (o profetes *posteriors*)
4. Els "altres escrits":
  - a. Els llibres 'històrics'
  - b. La literatura sapiencial israelita i els llibres sapiencials.
  - c. La literatura lírica: Salms, Càntic i Lamentacions.
  - d. La literatura didàctica: Jonàs, Rut, Tobies, Judit i Ester.
5. El gènere apocalíptic i la literatura intertestamentària.

Metodologia d'ensenyament-aprenentatge

Presentació del contingut 'en format' power-point/PDF, atenent les preguntes i dubtes dels alumnes. Realització i correcció d'exercicis pràctics de 'lectura teològica' de textos bíblics.

Avaluació

Criteris d'avaluació

Les estratègies d'avaluació seran les següents:

- Avaluació dels **coneixements**: examen escrit al final del període en que s'impartirà la matèria, per tal de veure si l'alumne ha assolit les competències indicades: 40 %
- Avaluació del **procés d'aprenentatge**, mitjançant tres treballs d'aprenentatge: 40 %
- Avaluació de les **actituds**: participació activa: 20 % .

Bibliografia bàsica

- AA.VV. *La Bíblia en su entorno. Introducción al estudio de la Biblia*. Estella, Verbo Divino, 1992.
- AA.VV. *Comentarios a los libros bíblicos (Nueva B. de Jerusalén)*. D. de Bouwer, Bilbao 1998.
- AA.VV. *Introducción al Antiguo Testamento*. D. de Bouwer, Bilbao 2008
- AA.VV. *Colección CUADERNOS BÍBLICOS* (168 números). Verbo Divino, Estella.
- AA.VV. *Algunos problemas historiográficos en torno a los libros del Antiguo Testamento y la investigación moderna (nuevas aportaciones)*. UNED 2004-2005, pp. 57-128.
- ADAM SMITH, G., *Geografía histórica de la Tierra Santa*. Edicep, I. S. Jerónimo, Valencia 1985.
- BRIGHT J., *La historia de Israel*. Desclée de Brouwer, Bilbao 1996.
- CHARPENTIER, E., *Para leer el Antiguo Testamento*. Verbo Divino, Estella 1990.
- DE SIVATTE, R., *Alliberament d'Israel*. Claret, Barcelona 1982.
- DE VAUX, R. *Instituciones del Antiguo Testamento*. Herder, Barcelona 1992.
- DIETRICH PREUSS, H., *Teología del Antiguo Testamento*, (2 vols.). D. Brouwer, Bilbao 1999.
- EISSFELDT, O., *Introducción al Antiguo Testamento* (2 vols.). Cristiandad, Madrid, 2000
- GARCIA LÓPEZ, F., *Pentateuco*. Introducción al estudio de la Biblia. Estella, V. Divino, 2003.
- GROLLENBERG, L.H., *Visión nueva de la Biblia*. Herder, Barcelona 1977.
- LIVERANI, M., *Más allá de la Biblia, Historia antigua de Israel*, Crítica SL, Barcelona 2004.
- LOHFINK, G., *Ahora entiendo la Biblia*. Cristiandad, Madrid 1973.
- LURKER, M., *Diccionario de imágenes y símbolos de la Biblia*. El Almendro, Córdoba 1994
- MATTHEWS V.H. / BENJAMIN D.C., *Paralelos del Antiguo T*, Sal Terrae. Santander 2004
- PONTÍFICIA COMISSIÓ BÍBLICA, *La interpretació de la Bíblia en l'Església*. Roma 1993.
- SICRE, J.L. *Introducción al Antiguo Testamento*, Verbo Divino, Estella 2010 (2a edició).
- SKA, J.-L. *Introducción al Antiguo Testamento*. Sal Terrae, Santander 2012.
- SOGGIN, J.A. *Nueva Historia de Israel*. Sígueme, Salamanca, 1999.
- STENDEBACH, F.J., *Introducción al Antiguo Testamento*. Herder, Barcelona 1996.
- VARO, F. *El marco histórico del AT. Perspectivas actuales*. Scripta Theologica 27 (1995/3), pp.751-788
- VON RAD, G. *Teología del Antiguo Testamento* (2 vols.). Sígueme, Salamanca 1986.
- WOLFF, H.W., *Antropología del Antiguo Testamento*. Sígueme, Salamanca 1997.